

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΗΜΕΡΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

13 Οκτωβρίου 2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 7-13 Οκτωβρίου 2019

ΑΤΤΙΚΗ

Αθήνα

► ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

7-11 Οκτωβρίου, 11.00 (Αδριανού 24, Θησείο)

«Γνωριμία με το επάγγελμα του συντηρητή αρχαιοτήτων: ψηφιδωτά και τοιχογραφίες της Αρχαίας Αγοράς». Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα συντήρησης και διατήρησης αρχαιοτήτων που σώζονται σε αρχαιολογικά κατάλοιπα. Οι μαθητές θα ξεναγηθούν από τους συντηρητές αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών σε κάποια από τα ψηφιδωτά και τις τοιχογραφίες του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Αγοράς, θα ανακαλύψουν την ιστορία τους, τον τρόπο κατασκευής αλλά και τα υλικά, τα εργαλεία και τις μεθόδους συντήρησής τους. Παράλληλα, μέσα από ένα εικαστικό εργαστήριο οι μαθητές ως συντηρητές θα αποκαταστήσουν ένα «ψηφιδωτό» που θα διακοσμήσει την τάξη τους.

Η δράση απευθύνεται σε παιδιά Δ' - ΣΤ' τάξης Δημοτικού (έως 25 παιδιά ανά ομάδα). Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 210 32 24 706 (08:00-15:00, Μ. Βενάκη, Μ. Αθανασιάδου) Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τ/ 210 32 24 706

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

14 Οκτωβρίου (Εργαστήριο Συντήρησης ΕΦΑΠΑ, Δράκοντος 35, Ακαδημία Πλάτωνος)

«Η ανασκαφή κάτω από το σχολείο σου. Μια δράση για τους μαθητές του 51ου Γυμνασίου Αθηνών». Με αφορμή την ανασκαφή της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών στο οικόπεδο που σήμερα στεγάζεται το 51ο Γυμνάσιο Αθηνών, οι μαθητές θα γνωρίσουν την επιστήμη της συντήρησης και το πώς αυτή επιτελείται στο πλαίσιο της ανασκαφής, στο εργαστήριο, στην αποθήκη και στην έκθεση ενός μουσείου. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με βάση τις θεωρητικές προσεγγίσεις στη βιωματική εκπαίδευση, ευνοεί την αυτενέργεια και την εξερεύνηση σε ένα περιβάλλον πολυαισθητηριακής μάθησης.

Η δράση απευθύνεται αποκλειστικά στους μαθητές του 51^ο Γυμνασίου Αθηνών. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τ/ 210 32 24 706

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

7-11 Οκτωβρίου, 10:00 (Είσοδος από το φυλάκιο της πλατείας Παύλου Μελά, Λεωφ. Βασ. Σοφίας και Ρηγίλλης)

«Ελάτε να περπατήσουμε με τον Άρη το βατραχάκι στον Αρχαιολογικό Χώρο του Λυκείου που δίδαξε ο Αριστοτέλης». Τα παιδιά θα ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διατήρησης και συντήρησης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αντικειμένων. Με εργαλείο τον εποικοδομητικό διάλογο και το παιχνίδι θα έρθουν σε επαφή με: α) τον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου, το φυσικό του περιβάλλον και τη βλάστηση της Αττικής γης, β) τον Αριστοτέλη, έναν από τους σημαντικότερους φιλόσοφους, πανεπιστήμονες του κόσμου, τον τρόπο σκέψης και επιστημονικής παρατήρησής του και τις μεθόδους διδασκαλίας του (περπατητική), γ) τις αρχές της φιλοσοφίας και τους τρόπους και τόπους διδασκαλίας στην Αρχαία Ελλάδα.

Η δράση απευθύνεται σε νήπια 5-6 ετών (έως 25 παιδιά ανά ομάδα με τουλάχιστον 2 συνοδούς). Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στα τηλ. 210 3212316, 6944377360, (08:00-15:00, Κλειώ Στρατηγάκη).

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τ/ 210 32 24 706

► ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

9 Οκτωβρίου 17:30-20:30 (Δάφνης 61, Ψυχικό)

«Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης στα Γενικά Αρχεία του Κράτους». Διάλεξη της κ. Αγγελικής Στασινού, προϊσταμένης του Τμήματος Συντήρησης και Διατήρησης αρχειακού υλικού της κεντρικής υπηρεσίας των ΓΑΚ, με θέμα «Ο ρόλος του συντηρητή στην ψηφιακή εποχή». Παράλληλα θα πραγματοποιηθούν ξεναγήσεις στους χώρους των εργαστηρίων του Τμήματος Συντήρησης και Διατήρησης αρχειακού υλικού, όπου θα γίνει παρουσίαση των εργασιών συντήρησης αρχειακού υλικού, βιβλίων, περγαμηνών τεκμηρίων, τεχνικών σχεδίων, κ.ά.

Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής ηλεκτρονικά στο conservation@gak.gr

Γενικά Αρχεία του Κράτους, Κεντρική Υπηρεσία Τ/ 210 67 82 313

► ΕΒΡΑΪΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

7-13 Οκτωβρίου, 11:00-12:30 (Νίκης 39)

«Μικρός Επιμελητής». Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι τα παιδιά μαζί με τους γονείς να γνωρίσουν βιωματικά το μουσείο και τις μουσειακές διαδικασίες ένταξης αντικειμένων στη συλλογή. Επιτυγχάνεται με την ενασχόληση των παιδιών με όλα τα στάδια της εισαγωγής ενός πρωτότυπου αντικειμένου στο σύστημα καταγραφής και στους αποθηκευτικούς χώρους του Μουσείου.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 210 32 25 582

Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, Τ/ 210 32 25 582

► ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

13 Οκτωβρίου 11:00, 12:00, 13:00 (ΚΠΙΣΝ, Εργαστήριο Συντήρησης, Λεωφ. Συγγρού 364, Καλλιθέα)

«Μία ματιά στη συντήρηση των χειρογράφων». Οι συντηρητές της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος θα παρουσιάσουν στο κοινό τη συντήρηση των χειρογράφων στις διάφορες μορφές τους- από τους περγαμηνούς κώδικες και τα ειλητάρια έως τα σύγχρονα χειρόγραφα και αρχεία.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η προεγγραφή στον ιστότοπο www.nlg.gr. (έως 15 άτομα σε κάθε παρουσίαση).

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Υπηρεσία Συντήρησης, Τ/ 213 0999 817

► ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

11 Οκτωβρίου 12:00- 13:00 (Στοά του Αττάλου, Αδριανού 24)

«Ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης». Παρουσίαση του εύρους των εργασιών συντήρησης που πραγματοποιούνται στο εργαστήριο συντήρησης των Ανασκαφών Αρχαίας Αγοράς, καθώς και των πρακτικών διαφύλαξης των ευρημάτων, από τη στιγμή της ανασκαφής τους και στη συνέχεια στο εργαστήριο, με γνώμονα το υλικό κατασκευής και την κατάσταση διατήρησής τους.

Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 210 33 10 963 ή ηλεκτρονικά στο email: maria@agathe.gr (έως 20 άτομα).

Αμερικάνικη Σχολή Κλασικών Σπουδών, Τ/ 210 33 10 963

► ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

7-11 Οκτωβρίου, 10:00 (Μελιδόνη 10, Κεραμεικός)

«Οι συντηρητές αρχαιοτήτων της πόλης της Αθήνας ανοίγουν τις πόρτες τους». Οι συντηρητές και οι συντηρήτριες ενός από τα επτά εργαστήρια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών ανοίγουν για πρώτη φορά τις πόρτες τους στους κατοίκους της Τρίτης Ηλικίας αυτής της πόλης. Θα μοιραστούν μαζί τους τις δυσκολίες, αλλά και την ομορφιά του έργου της προστασίας και της ανάδειξης των αρχαιοτήτων που έρχονται στο φως ανασκάπτοντας την καρδιά και τη μνήμη αυτής της πόλης. Θα παρουσιαστούν εργασίες συντήρησης αρχαίων που βρέθηκαν σε περισσότερο και λιγότερο γνωστά σημεία της Αθήνας, καθώς και η ηθική και η δεοντολογία που υπαγορεύουν όλες τις δύσκολες αποφάσεις των συντηρητών.

Οι δράσεις απευθύνονται σε άτομα τρίτης ηλικίας σε ομάδες έως 20 ατόμων. Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 210 32 45 575, 210 32 51 958, κα Χρ. Κουνδουράκη, 08:00-15:00. Απαραίτητη η τηλεφωνική ενημέρωση σε περίπτωση ΑΜΕΑ.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τ/ 210 32 24 706

► ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

8 και 10 Οκτωβρίου, 10:00 και 12:30 (Ερεχθείου 59)

«Το έργο της συντήρησης στο βυθό και στο πεδίο των ερευνών». Το Τμήμα Συντήρησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων θα παρουσιάσει τις εργασίες συντήρησης που λαμβάνουν χώρο στο βυθό και στο πεδίο των ερευνών. Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τα πρώτα σωστικά μέτρα που εφαρμόζονται στις υποβρύχιες έρευνες της Υπηρεσίας. Θα μνηθεί στη διαδικασία απόσπασης, ανέλκυσης των ενάλιων ευρημάτων και θα ενημερωθεί για τις πρώτες επεμβάσεις εργασιών καθαρισμού στο πεδίο των ερευνών.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 10 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 210 92 35 105 (εσωτ. 113-103).

Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, Τ/ 210 92 35 105

► ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ

12 Οκτωβρίου 11:30

«Παιχνίδι πόλης "Συντηρη... τι;"». Η επιτροπή συντήρησης του ICOM και η Diadrasis σάς προσκαλεί σε ένα διαφορετικό «κυνήγι θησαυρού». Θα μπορέσετε να αναγνωρίσετε τις φθορές στα μνημεία και να εντοπίσετε τις επεμβάσεις συντήρησης; Ελάτε να γνωρίσετε μαζί μας τα μυστικά των μνημείων και τη συναρπαστική δουλειά των συντηρητών αρχαιοτήτων και έργων τέχνης περπατώντας το ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής ηλεκτρονικά στο <http://www.diadrasis.org/el/awareness/sintiri-ti-treasure-hunt>

Επιτροπή Συντήρησης του ICOM, Diadrasis Τ/ 210 64 42 690

► ΜΕΓΑΡΟ ΤΣΙΛΛΕΡ-ΛΟΒΕΡΔΟΥ

13 Οκτωβρίου, 9:00-11:00, 11:00-13:00, 13:00-15:00 (Μαυρομιχάλη 6)

«Μέγαρο Τσίλλερ-Λοβέρδου: η συντήρηση της οικίας ενός διάσημου αρχιτέκτονα και ενός επιφανούς τραπεζίτη». Με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης της συντήρησης των διακοσμητικών στοιχείων του Μεγάρου Τσίλλερ-Λοβέρδου, η Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού διοργανώνει ξεναγήση στους χώρους του διατηρητέου κτηρίου, όπου θα παρουσιαστούν στο κοινό οι εργασίες που έγιναν στις ζωγραφικές επιφάνειες, στα ψηφιδωτά, στα δάπεδα και στα ξύλινα, μεταλλικά, γύψινα και λίθινα στοιχεία. Θα προβληθούν θέματα για τη δεοντολογία της συντήρησης, για τις προκλήσεις που προέκυψαν κατά τις εργασίες συντήρησης των διακοσμητικών στοιχείων στους χώρους του Μεγάρου και για τους τρόπους διαχείρισης και αντιμετώπισης αυτών.

Θα γίνουν τρεις ξεναγήσεις σε ομάδες των 20 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής ηλεκτρονικά στο: thxeniou@culture.gr (Θ. Ξενιού). Οι επισκέπτες παρακαλούνται να φορούν μαλακά υποδήματα χωρίς αιχμηρές επιφάνειες.

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, Τ/ 210 32 15 548

► ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ ΑΗ ΣΤΡΑΤΗ

9 Οκτωβρίου, 10:30 (Αγ. Ασωμάτων 31, Θησείο)

«Συντήρηση αποκατάσταση ζωγραφικού διακόσμου κτηρίων». Μέθοδοι αποτοίχισης ζωγραφικού διακόσμου και στάδια συντήρησής του. Παρουσίαση εργασιών συντήρησης τμημάτων αποτοιχισμένου διακόσμου στους χώρους των εργαστηρίων συντήρησης της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων. Ξεναγήση στους χώρους όπου στεγάζονται η Πανελλήνια Ένωση Κρατούμενων Αγωνιστών Μακρονήσου και το Μουσείο Πολιτικών Εξοριστών Άη Στράτη, όπου το κοινό θα έχει την ευκαιρία να δει τον αποκατεστημένο *in situ* ζωγραφικό διάκοσμο του κτηρίου και να ενημερωθεί για τις εργασίες συντήρησης αυτού και να συζητήσει με τους συντηρητές.

Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 210 32 43 289 ,εσωτ. 4.206 Σ. Κολώνια (έως 15 άτομα)

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων, Τ/210 32 43 289

► ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΟΥ

7-11 Οκτωβρίου, 10:00 (Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς, Αδριανού 24, Θησείο)

«Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς». Οι μικροί μαθητές θα έρθουν σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Αγοράς θα γνωρίσουν τον Ναό του Ηφαίστου, θα παρατηρήσουν και θα μάθουν τους μύθους. Θα ανακαλύψουν το ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων, θα αναζητήσουν συνανήκοντα μαρμάρια θραύσματα και θα ακολουθήσουν τα στάδια της συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση). Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία μέσα από το παιχνίδι, καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης και συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Οι δράσεις απευθύνονται σε παιδιά Β΄- Δ΄ τάξης Δημοτικού σε ομάδες έως 25 παιδιών. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 210 32 12 316, 694 43 77 360 (08:00-15:00, Κλειώ Στρατηγάκη)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τ/ 210 32 24 706

► ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

8 και 10 Οκτωβρίου, 10:30-12:30 (Εργαστήριο Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης της Βιβλιοθήκης της Βουλής, Λένορμαν 218)

«Ξεναγήση στο εργαστήριο Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης της Βιβλιοθήκης της Βουλής». Παρουσίαση του εργαστηρίου της Βουλής, των εργασιών συντήρησης του χάρτινου και βιβλιακού υλικού των συλλογών και σύντομη επίδειξη των βασικών σταδίων της συντήρησης και διατήρησης των χαρτών τεκμηρίων.

Οι παρουσιάσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 15 ατόμων και απευθύνονται σε ενήλικο κοινό. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 210 5102607, 210 5102069 και 210 5102072.

Βουλή των Ελλήνων, Τ/ 210 51 02 607

► ΠΛΑΚΑ- ΨΥΡΡΗ

13 Οκτωβρίου 11:00- 13:00

«Ίχνη στην πόλη. Από τις σφαίρες των Δεκεμβριανών στη street art». Ο δημόσιος χώρος φιλοξενεί πλήθος ιστορικών τεκμηρίων, δημόσιες τοιχογραφίες, street art, και γκραφίτι, που συνιστούν τη σύγχρονη πατίνα της πόλης και ένα ζωντανό υπόστρωμα κοινωνικού σχολιασμού. Το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής σας καλεί σε έναν περίπατο για να ανακαλύψουμε μικρές ιστορίες, δυσδιάκριτα ίχνη και σημάδια που απαντούν ή δημιουργούν ερωτήματα και αναδεικνύουν τις αξίες αυτών των αμφιλεγόμενων έργων στους τοίχους της πόλης, συμβάλλοντας έτσι σε έναν διάλογο για το τι και γιατί, εν τέλει, διατηρούμε.

Η δράση θα πραγματοποιηθεί σε ομάδα έως 40 ατόμων. Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής ηλεκτρονικά στο email: mchatz@uniwa.gr

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τ/ 6945 10 57 56

Αχαρνές

► ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ

10 Οκτωβρίου, 19:00 (Φιλαδελφείας 87, Αχαρνές)

«Η συμβολή της συντήρησης στη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι σωστικές επεμβάσεις στον τοιχογραφικό διάκοσμο του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στις Αχαρνές». Θα πραγματοποιηθούν ομιλίες για τις δράσεις του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής στα μνημεία του χώρου ευθύνης της και για τις σωστικές επεμβάσεις στον τοιχογραφικό διάκοσμο του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στις Αχαρνές.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής, Τ/ 210 32 13 571

Βραυρώνα

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΡΑΥΡΩΝΑΣ

7-13 Οκτωβρίου (Βραυρώνα, Μαρκόπουλο Αττικής)

«Στα χνάρια της ύφανσης: υφασμάτινα αποτυπώματα στο μικροσκόπιο» Θα παρουσιαστούν στο κοινό, μεταλλικά αντικείμενα από τις αποθήκες του μουσείου τα οποία διατηρούν υφασμάτινα κατάλοιπα και καλύπτουν ένα μεγάλο χρονικό εύρος από τη μυκηναϊκή εποχή έως τους βυζαντινούς χρόνους. Η παρουσίαση των αντικειμένων θα γίνει σε κατάλληλη προθήκη η οποία βρίσκεται στον προθάλαμο του μουσείου με παράλληλη προβολή εποπτικού υλικού για κάθε αντικείμενο.

13 Οκτωβρίου, 11:00 *«Στα χνάρια της ύφανσης: Εκπαιδευτικό πρόγραμμα»*

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα την υφαντική τέχνη το οποίο απευθύνεται σε παιδιά δημοτικού και υποστηρίζεται από αρχαιολόγους της ΕΦΑ Ανατολικής Αττικής.

Για τη παρακολούθηση της εκπαιδευτικής δράσης είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 210 3219792 (εσωτ. 149 και 112 Ι. Γκουρτζιούμη, Αικ. Πέτρου).

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, Τ/ 210 32 19 792

Πειραιάς

► ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

12 Οκτωβρίου, 10:00-11:30, 11:30-13:00 και 13:00-14:30 (2ας Μεραρχίας 36 και Ακτής Μουτσοπούλου)

«Ξενάγηση στην Ιστορική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη». Ξενάγηση στην έκθεση "Ένα βιβλίο, έξι αιώνες ιστορίας. Αρχέτυπα από τη Συλλογή του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη", με έμφαση τόσο στο περιεχόμενο της έκθεσης, όσο και στο στήσιμό της από τη σκοπιά του συντηρητή. Επίδειξη συντηρημένων και μη βιβλίων από τις συλλογές του ιδρύματος. Θα ακολουθήσει συζήτηση γύρω από τις διαδικασίες συντήρησης και αποκατάστασης των βιβλίων, τις κατάλληλες συνθήκες διατήρησης και τους τρόπους αποθήκευσης, τα είδη και τις τεχνικές της βιβλιοδεσίας και το ρόλο του συντηρητή στις βιβλιοθήκες.

Οι παρουσιάσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 10-12 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 216 9003710 04

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Λέσβος

► ΝΕΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

7-11 Οκτωβρίου, 09:00-12:00

«Τα εργαστήρια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου ανοίγουν για το κοινό και τους μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου» Επίσκεψη στα εργαστήρια συντήρησης (κεραμικής, ψηφιδωτού και μετάλλων) του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Μυτιλήνης, όπου το κοινό θα γνωρίσει από κοντά τον τρόπο συντήρησης κι αποκατάστασης των αρχαιολογικών ευρημάτων, μέσα από τη χρήση του ειδικού εξοπλισμού των εργαστηρίων. Οι συντηρητές θα ξεναγήσουν τους επισκέπτες στους χώρους των εργαστηρίων και θα συζητήσουν για το ρόλο της συντήρησης αρχαιοτήτων στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι παρουσιάσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 15 ατόμων. Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 22510 4022, 22510 44913.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, Τ/ 22510 40223

ΗΠΕΙΡΟΣ

Άρτα

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΤΑΣ

7-13 Οκτωβρίου

«Στο εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας». Προβολή βίντεο παραγωγής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας, το οποίο παρουσιάζει το έργο που επιτελείται στα εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας από το ειδικευμένο προσωπικό για τη συντήρηση και αποκατάσταση αντικειμένων από διαφορετικά υλικά και χρονολογικές περιόδους. Το βίντεο θα προβάλλεται στο Μουσείο κατά το διάστημα εορτασμού και θα αναρτηθεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας, Τ/ 26810 24 636

8 και 10 Οκτωβρίου, 09:00-11:00

«Συντηρητές για μία μέρα. Γνωρίζοντας ένα επάγγελμα δεξιοτεχνίας που ζωντανεύει την ιστορία». Δράση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας απευθυνόμενη σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό τη γνωριμία με τις αρχές της συντήρησης και το επάγγελμα του συντηρητή, στο πλαίσιο του επαγγελματικού προσανατολισμού των νέων. Τα παιδιά θα ενημερωθούν από τους συντηρητές αρχαιοτήτων της Εφορείας σχετικά με την παθολογία των πήλινων αντικειμένων ειδικότερα, καθώς και τα στάδια συντήρησής τους. Στη συνέχεια οι ίδιοι οι μαθητές θα εφαρμόσουν τη μεθοδολογία που θα γνωρίσουν, προκειμένου να συντηρήσουν και να αποκαταστήσουν αντίγραφα πήλινων αγγείων. Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 20 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 26810 24636

9 Οκτωβρίου, 18:30

«Ο αθέατος κόσμος της συντήρησης». Ημερίδα για τη συντήρηση αρχαιοτήτων». Θα πραγματοποιηθούν ομιλίες των συντηρητών της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας, οι οποίοι θα παρουσιάσουν στο κοινό το έργο της συντήρησης αρχαιολογικών ευρημάτων από ανασκαφικές έρευνες στην Άρτα και την ευρύτερη περιοχή, κατά τα έτη 2017-2019. Στην ημερίδα θα συμμετέχει με ομιλία ο Δρ Χρήστος Καρύδης, Επίκουρος Καθηγητής Προληπτικής Συντήρησης Οργανικών Έργων Τέχνης.

Πρόγραμμα:

18:30-18:45: Χαιρετισμός από τη Δρ Βαρβάρα Ν. Παπαδοπούλου, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας.

18:45-19:05: «Συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στο Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας κατά τα έτη 2017-2019», Αικατερίνη Γκιάκα, Κωνσταντίνος Υψηλός, Ευαγγελία Γεωργίου, Βασιλική Τράμπα, συντηρητές αρχαιοτήτων ΕΦΑ Άρτας.

19:05-19:25: «Προληπτική συντήρηση φορητών εικόνων: μια γενική προσέγγιση», Δρ Χρήστος Καρύδης, Επίκουρος Καθηγητής Προληπτικής Συντήρησης Οργανικών Έργων Τέχνης

19:25-19:45: «Συντήρηση του μαρμαροθετήματος από το βυζαντινό ναό Παντάνασσας Φιλιπιάδας», Λαμπρινή Γκόλα, Ιωάννα Κωσταρά, Κωνσταντίνος Υψηλός, συντηρητές αρχαιοτήτων ΕΦΑ Άρτας.

19:45: Προβολή βίντεο με τίτλο «Στο Μουσείο με τους συντηρητές για μία ημέρα».

Συζήτηση

Δωδώνη

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

9-10 Οκτωβρίου, 10:00-13:00

«Περιήγηση στα έργα συντήρησης». Οργανωμένες περιηγήσεις στα έργα συντήρησης που εκτελούνται στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης. Θα γίνει ενημέρωση από τους συντηρητές του έργου για τη μεθοδολογία των εκτελούμενων επεμβάσεων συντήρησης, με δυνατότητα παρακολούθησης ορισμένων από αυτές σε πραγματικό χρόνο.

Περιηγήσεις για σχολεία στις 9/10, 10:00-11:30 και 11:30-13:00, Γενικό κοινό 10/10 10:00, 11:00, 12:00. Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 26510 01063.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, Τ/ 26510 01063

Ιωάννινα

▶ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ και ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

7-13 Οκτωβρίου

«Προβολή εργασιών συντήρησης». Προβολή των επεμβάσεων συντήρησης με τη βοήθεια εποπτικού υλικού, στις σκεπαστές, εξωτερικές εισόδους του Βυζαντινού και του Αρχαιολογικού Μουσείου. Θα παρουσιαστούν έργα που έχουν συντηρηθεί στα δύο εργαστήρια, με περιγραφή των επεμβάσεων συντήρησης, οι οποίες θα συνοδεύονται από το αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό. Σκοπός της δράσης είναι αφενός η πρώτη επαφή των επισκεπτών με το επάγγελμα του συντηρητή και αφετέρου η κατανόηση ότι τα έργα πριν εκτεθούν έχουν δεχθεί την αντίστοιχη «φροντίδα» και προστασία.

▶ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΙΤΣ ΚΑΛΕ

13 Οκτωβρίου, 11:00-12:00, 12:00-13:00

«Μια μέρα με τους συντηρητές της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων». Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε οικογένειες με παιδιά ηλικίας 6-12 ετών με σκοπό να γνωρίσουν τόσο οι γονείς, όσο και τα παιδιά το επάγγελμα του συντηρητή.

Η δράση θα πραγματοποιηθεί σε ομάδες των 20 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 26510 01 063

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, Τ/ 26510 01063

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Βόλος

▶ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΟΛΟΥ

10 και 11 Οκτωβρίου, 10:00-14:00 (Εργαστήρια συντήρησης, Αθανασάκη 1)

«Ανοικτό Εργαστήριο Συντήρησης». Το Τμήμα Συντήρησης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας δίνει στο κοινό τη δυνατότητα να έρθει σε άμεση επαφή με το αντικείμενο της συντήρησης και τους επαγγελματίες του χώρου, ώστε να κατανοήσει και να εκτιμήσει το αφανές έργο που εκπονείται, τα μέσα που χρησιμοποιούνται και τις διαδικασίες για τη διατήρηση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Οι συντηρητές του τμήματος θα ξεναγήσουν τους επισκέπτες στο χώρο των εργαστηρίων, θα απαντήσουν σε ερωτήματα του κοινού και θα συζητήσουν σχετικά θέματα.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 5 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 24210 76278 (εσωτ. 125)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, Τ/ 24210 76278

▶ ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΒΟΛΟΥ

12 και 13 Οκτωβρίου, 11:00-13:00 (Κοραή 79)

«Η επιστήμη της συντήρησης "αγκαλιάζει" το λαϊκό κόσμημα». Οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν το επάγγελμα του συντηρητή σε ένα κτίριο, χαρακτηρισμένο ως έργο τέχνης, που βρίσκεται στην πόλη του Βόλου, στον πρώτο όροφο του οποίου στεγάζεται το Λύκειο των Ελληνίδων Βόλου και φιλοξενείται μόνιμη έκθεση με παραδοσιακές φορεσιές και κοσμήματα. Μέσα από ένα διαδραστικό εργαστήριο συντήρησης και προβολή διαφανειών

οι επισκέπτες θα ενημερωθούν για τα υλικά και την τεχνολογία κατασκευής των λαϊκών κοσμημάτων, τα αίτια φθοράς, τις επεμβάσεις συντήρησης και τους τρόπους διατήρησης και φύλαξής τους.

*Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας και Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας,
Τ/ 24210 36987*

Καρδίτσα

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

11 Οκτωβρίου

«Ξεναγήση στο εργαστήριο συντήρησης». Οργανωμένες ξεναγήσεις στο εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Καρδίτσας για παιδιά Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, ώστε να βιώσουν την καθημερινότητα του συντηρητή αρχαιοτήτων μέσα σε ένα οργανωμένο εργαστήριο.

Για τη δράση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 24410 26 613, 24410 61 564 (Μ. Τηλιοπούλου και Λ. Θεογιάννη)

13 Οκτωβρίου

«Συντηρητής για μια μέρα». Ομάδα παιδιών του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού Τ.Τ. Καρδίτσας θα γίνουν για λίγο συντηρητές στο χώρο του εργαστηρίου συντήρησης, καθοδηγούμενοι από τους συντηρητές του μουσείου και χρησιμοποιώντας εργαστηριακό εξοπλισμό και υλικά.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας, Τ/ 24410 26 613

ΘΡΑΚΗ

Κομοτηνή

► ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

10 Οκτωβρίου, 10:00 (Σωκράτους 11)

«Μεθοδολογία στη συντήρηση κεραμικής». Με αφορμή τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στο Βυζαντινό Κάστρο Κομοτηνής θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία, που ακολουθείται στη διαλογή της κεραμικής, με στόχο να συγκεντρωθούν όλα τα τμήματα ενός αντικειμένου και να πάρουν το δρόμο για το εργαστήριο συντήρησης, όπου θα ακολουθήσουν οι περαιτέρω εργασίες.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης, Τ/ 25310 21517

► ΙΜΑΡΕΤ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ)

11 Οκτωβρίου, 10:00 (Ξενοφώντος 8)

«Τεχνολογία κατασκευής της τοιχογραφίας». Οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το επάγγελμα του συντηρητή στο χώρο του μνημείου. Οι επισκέπτες θα ενημερωθούν για τα ζητήματα της φθοράς των υλικών κατασκευής (λίθος, κονίαμα, τοιχογραφία, ξύλο), τα αίτια φθοράς, την τεχνολογία κατασκευής της τοιχογραφίας. Επίσης, θα παρουσιαστούν οι επεμβάσεις συντήρησης που εφαρμόζονται στην περίπτωση της τοιχογραφίας, τα υλικά, τα εργαλεία και οι μέθοδοι, καθώς και ζητήματα δεοντολογίας της επιστήμης και του επαγγέλματος.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης, Τ/ 25310 21517

Ηράκλειο

▶ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

9-11 Οκτωβρίου, 10:00-14:00

«Ανακαλύπτοντας τη μαγεία του επαγγέλματος του συντηρητή αρχαιοτήτων». Βιωματικό εργαστήριο συντήρησης αρχαιοτήτων για μαθητές. Θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία των επεμβάσεων, τα υλικά και μερικά από τα σύγχρονα όργανα και εργαλεία των εργαστηρίων συντήρησης, με στόχο την εξοικείωση των παιδιών και των εφήβων με τις εργασίες που διενεργούνται για τη συντήρηση και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων. Με τη βοήθεια της τεχνολογίας και την προσωπική επαφή με το εξειδικευμένο προσωπικό του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν σημαντικές πτυχές της επιστημονικής δραστηριότητας των συντηρητών του Μουσείου. Τέλος, θα πραγματοποιηθεί μια εκπαιδευτική δράση στην οποία οι μαθητές θα κληθούν να παίξουν το ρόλο του Συντηρητή Αρχαιοτήτων και να ανακαλύψουν την ομορφιά της ανασύνθεσης ενός αντιγράφου κεραμικού αντικειμένου.

*Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε' και Στ' Δημοτικού και Γυμνασίου, σε ομάδες έως 20 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2810 279093 (Γ. Μαράκης)
Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, Τ/ 2810 279093*

Ρέθυμνο

▶ ΦΟΡΤΕΤΖΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

8 Οκτωβρίου, 9:00-13:00

«Θεματικές ξεναγήσεις στο Εργαστήριο Συντήρησης». Παρουσίαση του έργου του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου στο κτίριο των Συμβούλων στη Φορτέτζα Ρεθύμνου, όπου κοινό και μαθητές θα έχουν μια πρώτη γνωριμία με τα υλικά, τον εξοπλισμό και τις τεχνικές συντήρησης των αρχαιοτήτων, προκειμένου να γίνει γνωστή η συμβολή της συντήρησης στη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι επισκέψεις θα πραγματοποιηθούν κατόπιν συνεννόησης στο τηλέφωνο 28310 27505 (Ηλ. Τσαγανός)

▶ ΤΕΜΕΝΟΣ ΒΑΛΙΔΕ

9 Οκτωβρίου, 9:00-13:00

«Συντήρηση στο Τέμενος Βαλιδέ». Ξεναγήση στο τέμενος Βαλιδέ και παρακολούθηση των εργασιών συντήρησης των λίθινων τμημάτων και του διακόσμου του μιχράμπ.

*Οι επισκέψεις θα πραγματοποιηθούν κατόπιν συνεννόησης στο τηλέφωνο 28310 27505 (Ηλ. Τσαγανός)
Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου, Τ/ 28310 23653*

Αιανή

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΑΝΗΣ

11 και 13 Οκτωβρίου, 9:00-10:30 και 11:30-13:00

«Τα εργαστήρια του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής υποδέχονται τους μικρούς συντηρητές». Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης συμμετέχει στις εκδηλώσεις για την Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με κεντρική ημερομηνία εορτασμού την Κυριακή 13 Οκτωβρίου 2019. Δυο ομάδες μαθητών θα ξεναγηθούν στο εργαστήριο και θα έρθουν σε επαφή με τα τεχνολογικά μέσα, τα υλικά και τον εξοπλισμό για τη συντήρηση. Θα ζητηθεί από τους μαθητές να παίξουν το ρόλο του συντηρητή και να σταματήσουν το χρόνο δίνοντας ζωή σε σύγχρονα κεραμικά που έχουν υποστεί φθορές, ώστε να κατανοήσουν τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν για να συντηρηθούν σωστά. Στην προσπάθεια αυτή θα βοηθήσουν και εθελοντές συντηρητές.

*Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 24610 26210 (εσωτ. 6, Β. Χαραμπάτη) και 24610 98800-801 (εσωτ. 8, Α. Καρακάση) ή ηλεκτρονικά στο vcharampati@culture.gr και victoria.2@windowslive.com
Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης, Τ/ 24610 26210*

Δίον

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΙΟΥ

10 και 11 Οκτωβρίου, 09:00 και 11:00

«Γνωριμία με την επιστήμη της συντήρησης». Η δράση απευθύνεται σε μαθητές των Δ'-ΣΤ' τάξεων δημοτικού, του γυμνασίου, του λυκείου και στο ευρύ κοινό. Περιλαμβάνει παρουσίαση των αρχών και της διαδικασίας συντήρησης μέσα από περιπτώσεις δράσης του Τμήματος Συντήρησης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πιερίας, επίσκεψη στο εργαστήριο και γνωριμία με τα υλικά και τον εξοπλισμό συντήρησης και βιωματική δραστηριότητα με την παρατήρηση επιλεγμένων εκθεμάτων του Μουσείου του Δίου, με παρατήρηση αναγνώριση και καταγραφή των μορφών διάβρωσης.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 23510 53644, (Μ. Παπαθανασίου και Β. Κυπριανού)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας, Τ/ 23510 53644

Εράτυρα

► ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΡΑΤΥΡΑΣ

9 Οκτωβρίου, 9:00-10:30 και 11:30-13:00

«Η συντήρηση του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Εράτυρας». Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης σε συνεργασία με το Δήμο Βοΐου διοργανώνουν επίσκεψη για μαθητές στον ναό, οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να δουν από κοντά τις εργασίες συντήρησης, που είναι σε εξέλιξη. Θα δοθεί έμφαση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας συντηρητής κατά την διάρκεια των εργασιών, καθώς επίσης και στο σημαντικό ρόλο του συντηρητή για τη διαφύλαξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Στο χώρο θα βρίσκονται συντηρητές της ΕΦΑ Κοζάνης, του Δήμου Βοΐου, ο εκπαιδευτικός Βασίλης Στρέμπας που με την βοήθειά του οι μαθητές θα γνωρίσουν τους αγιογράφους της Εράτυρας και συγκεκριμένα του Αγίου Γεωργίου, καθώς και ο Ιερέας του Ναού που γνωρίζει εξίσου καλά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι συντηρητές καθώς στηρίζει το έργο τους και αποτελεί τη χρυσή τομή προκειμένου οι επισκέπτες να γνωρίσουν σε βάθος τον Ιερό Ναό.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 24610 26210 (εσωτ.6. Β. Χαραμπάτη) ή 24650 21119 (Ε. Κριβέντση και Ε. Τύπα)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης Τ/ 24610 26210 και Δήμος Βοΐου Τ/ 24650 21119

Θεσσαλονίκη

► ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟ

11 Οκτωβρίου, 11:00-14:00

«Ξεναγήση στο εργαστήριο συντήρησης της ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης». Οι επισκέπτες θα ξεναγηθούν στους χώρους του εργαστηρίου και θα ενημερωθούν για τον εξοπλισμό και τις εργασίες που πραγματοποιούνται σε αυτό από τους συντηρητές του Τμήματος. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν περιπτώσεις συντήρησης αντικειμένων από σωστικές ανασκαφές της πόλης καθώς και περιπτώσεις συντήρησης διακόσμου μνημείων αρμοδιότητας της ΕΦΑΠΟΘ που παρουσιάζουν ειδικό ενδιαφέρον.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, Τ/ 231 3310419

► ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

9 Οκτωβρίου, 09:00-10:45, 11:00-12:45 (Μαρίας Κάλλας 21Α, προέκταση Μ. Αλεξάνδρου έναντι Ποσειδωνίου)

«Ψάχνοντας τους θησαυρούς της συντήρησης». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά των δύο τελευταίων τάξεων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και περιλαμβάνει: α) Εισαγωγή στον κόσμο της συντήρησης, θα εξηγηθούν βασικοί όροι-ορισμοί που αφορούν στην αρχαιολογία και στη συντήρηση, β) Συντήρηση χαρτιού: Βιωματική μάθηση για τις εργασίες συντήρησης ενός σκισμένου χάρτη αρχαιολογικού θησαυρού, γ) Ανασκαφή: Προσομοίωση ανασκαφής και εύρεση οστράκων και δ) Συντήρηση κεραμικού ευρήματος: Ταυτοποίηση και συγκόλληση οστράκων. Τα αντικείμενα που θα συντηρηθούν θα δοθούν ως αναμνηστικά στους μαθητές.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 50 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2310 801402, (Αθ. Ρεϊζή)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης, Τ/ 2310 801402

► ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

8-9 Οκτωβρίου, 10:00-11:00, 12:00-13:00, Εργαστήριο Συντήρησης Πέτρας

«Αντιγραφή και Ανάταξη Γλυπτών». Θεματική ξενάγηση που θα πραγματοποιηθεί στο εργαστήριο συντήρησης πέτρας και στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού. Παρουσίαση των διαδικασιών αντιγραφής και ανάταξης των γλυπτών.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 15 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306446 (Λ. Αποκατανίδης)

8-9 Οκτωβρίου, 10:00-11:00, 12:00-13:00, Εργαστήριο Συντήρησης Μετάλλου και Μικροτεχνίας

«Ταφικά κτερίσματα: η επίδραση του ανασκαφικού περιβάλλοντος στη διάβρωσή τους».

Θεματική ξενάγηση που θα πραγματοποιηθεί στο εργαστήριο συντήρησης μετάλλων και μικροτεχνίας και στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, στην Αίθουσα με τίτλο «από τα Ηλύσια Πεδία στο Χριστιανικό Παράδεισο. Ταφές και Κοιμητήρια στην Παλαιοχριστιανική Περίοδο». Παρουσίαση του τρόπου επίδρασης του ανασκαφικού περιβάλλοντος στη διάβρωση των ταφικών κτερισμάτων.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 15 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306442 (Μ. Μουρατίδου)

10-11 Οκτωβρίου, 10:00-11:00, 11:00-12:00, Εργαστήριο Συντήρησης Κεραμικής

«Γίνομαι ένας μικρός συντηρητής αρχαιοτήτων». Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 20 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306436-39-44 (Δ. Δροσάκη, Β. Κωστοπούλου, Δ. Βλάσσης)

12-13 Οκτωβρίου, 10:00-12:00, 12:00-14:00, Εργαστήρια Συντήρησης

«Επίσκεψη στα εργαστήρια συντήρησης». Ξενάγηση στα εργαστήρια του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού. Ενημέρωση των επισκεπτών για το επάγγελμα του συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, για το εργασιακό του περιβάλλον, καθώς και για τον εξειδικευμένο εξοπλισμό που χρησιμοποιεί στα εργαστήρια του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού.

Οι δράσεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες έως 15 ατόμων. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306443-44 (Γ. Μπουδαλής, Δ. Βλάσσης)

12 Οκτωβρίου, 10:00-12:00, Εργαστήριο Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

«Γνωριμία με την τέχνη της βιβλιοδεσίας». Κατασκευή ενός απλού βιβλίου με βάση την τεχνική που ιστορικά χρησιμοποιείται στην Ιαπωνία.

Η δράση απευθύνεται σε γονείς με παιδιά, έως 20 άτομα. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306443, (Γ. Μπουδαλής)

13 Οκτωβρίου, 12:00-14:00

«Η τέχνη του Ψηφιδωτού». Δημιουργία φορητού ψηφιδωτού με τον τρόπο της έμμεσης ψηφοθέτησης.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες και γονείς με παιδιά λυκείου, έως 20 άτομα. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2313 306445, (Γ. Κίσσας)

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Τ/ 2313 306471

► ΜΟΜΙus - ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

7 Οκτωβρίου, 10:00-17:00 (Αποθήκη Α', Λιμάνι Θεσσαλονίκης)

«Μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας: εισαγωγή στην προληπτική συντήρηση φωτογραφικού υλικού». Στόχος του σύντομου αυτού εργαστηρίου είναι η ενημέρωση του κοινού σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονεί η μη σωστή αποθήκευση των φωτογραφιών και τις προληπτικές ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβεί κανείς ώστε να τις διαφυλάξει. Μετά από μία σύντομη παρουσίαση των τρόπων αποθήκευσης διαφόρων φωτογραφικών υλικών (φωτογραφίες, φιλμ, γυάλινες πλάκες) θα ακολουθήσει η κατασκευή χάρτινων φακέλων αρχειακών προδιαγραφών.

Η δράση θα πραγματοποιηθεί σε 4 ομάδες έως 10 ατόμων, ανά 90'. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 2310 566716 (Αν. Τσούκα)

Καστοριά

► ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΤΣΙΑΤΣΙΑΠΑ

13 Οκτωβρίου, 12:00 (Λεωφόρος Νίκης 108)

«Γνωριμία με το επάγγελμα του συντηρητή έργων τέχνης μέσα από τη συντήρηση ενός αρχοντικού στην Καστοριά». Ομιλία με θέμα το επάγγελμα του συντηρητή έργων τέχνης, στο χώρο του Αρχοντικού Τσιατσιαπά στην Καστοριά. Σκοπός της παρουσίασης είναι η γνωριμία του κοινού και η εξοικείωση του με τις βασικές αρχές της συντήρησης μέσα από το παράδειγμα της συντήρησης από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς ενός εντυπωσιακού αρχοντικού στη βόρεια παραλία της πόλης. Συντήρηση τοιχογραφιών, ξύλινων κατασκευών, συμπληρώσεις και άλλου είδους επεμβάσεις που θα παρουσιαστούν με τη χρήση φωτογραφικού υλικού, θα αναδείξουν πτυχές του επαγγέλματος, αλλά και ζητήματα που σχετίζονται με τη δεοντολογία της επιστήμης της συντήρησης. Ταυτόχρονα, το κοινό θα έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει από κοντά τα αποτελέσματα των εργασιών και να διαπιστώσει τα διάφορα στάδια που μεσολάβησαν από την αρχική κατάσταση έως την ολοκλήρωση του έργου.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς, Τ/ 24670 88200

Σιάτιστα

► ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΜΑΛΙΟΓΚΑ

8 Οκτωβρίου, 9:00-10:30 και 11:30-13:00

«Το αρχοντικό που θα σας υποδεχτεί με σεμνότητα, μα θα σας κερδίσει με τη γοητευτική ιστορία του και τον πλούσιο διάκοσμο». Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης σε συνεργασία με το Δήμο Βοΐου διοργανώνουν επίσκεψη για μαθητές στο χώρο του αποκαταστημένου αρχοντικού. Θα δοθεί έμφαση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας συντηρητής κατά τη διάρκεια των εργασιών, καθώς επίσης και στο σημαντικό ρόλο του συντηρητή για τη διαφύλαξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Στο χώρο θα βρίσκονται συντηρητές της ΕΦΑ Κοζάνης, του Δήμου Βοΐου, ο πολιτικός μηχανικός Λάζαρος Κώτσικας, που με την βοήθεια του οι μαθητές θα λύσουν κάθε απορία που αφορά στην κατασκευή των αρχοντικών, καθώς και η συγγραφέας Καλλιόπη Μπόντα - Ντουμανάκη που έχει αναφερθεί πολλές φορές στα συγγράμματα της στον πλούσιο εσωτερικό του διάκοσμο (τοιχογραφίες) του αρχοντικού.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στα τηλέφωνα 24610 26210 (εσωτ.6. Β. Χαραμπάτη) ή 24650 21119 (Ε. Κριβέντση και Ε. Τύπα)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης Τ/ 24610 26210 και Δήμος Βοΐου Τ/ 24650 21119

ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Ρόδος

► Τ.Ε.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

11 Οκτωβρίου, 19:30 (Μητροπόλεως 4)

«Ζωγραφικός διάκοσμος νεοκλασικών κτιρίων: φθορές και αντιμετώπιση». Διάλεξη με θέμα τη συντήρηση του ζωγραφικού διακόσμου των νεότερων μνημείων. Η εκδήλωση φιλοδοξεί να κάνει ευρύτερα γνωστή τη συμβολή της επιστήμης της συντήρησης στην αποκατάσταση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τόσο στο ευρύ κοινό όσο και στους επιστήμονες και τους φορείς με τους οποίους καλείται να συνεργαστεί το Τμήμα Συντήρησης Νεωτέρων Μνημείων και Έργων Τέχνης της Υ.Ν.Μ.Τ.Ε. Δωδεκανήσου.

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου, Τ/ 22410 34024

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ακροκόρινθος

► ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΣΤΡΟ ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΥ

13 Οκτωβρίου, 10:00-12:00

«Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου Κάστρου Ακροκορίνθου: το παρελθόν και το μέλλον του». Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας θα πραγματοποιήσει επίσκεψη στον πολύπαθο Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου στο Κάστρο Ακροκορίνθου, όπου θα παρουσιαστεί ο τοιχογραφικός του διάκοσμος. Οι τοιχογραφίες παλαιότερα ήταν κρυμμένες κάτω από μεταγενέστερα υλικά και μόλις το 2018 αποκαλύφθηκαν μετά από αιώνες στο σκοτάδι. Θα παρουσιαστεί η μελέτη συντήρησης και οι εργασίες που θα πραγματοποιηθούν για τη διάσωση και ανάδειξη των τοιχογραφιών από ειδικευμένους συντηρητές της Εφορείας.

Η δράση απευθύνεται σε παιδιά από 12 ετών και ενήλικες, 20-50 άτομα. Η δράση δεν ενδείκνυται για άτομα περιορισμένης κινητικότητας. Απαραίτητη είναι η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 27410 32 630 (εσωτ. 204).

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας, Τ/ 27410 32 630

Άργος

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ

7-13 Οκτωβρίου

«Ψηφιδωτό: πέτρα - τανάλια - μολύβι - χαρτί». Βιωματικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ταξιδεύει τα παιδιά στις τεχνικές και στα υλικά κατασκευής των ψηφιδωτών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Τα εισάγει στον κόσμο της συντήρησης του ψηφιδωτού, αποκαλύπτοντάς τους τις φθορές, τα υλικά και τις τεχνικές συντήρησης. Η δράση αναπτύσσεται, αρχικά, μέσα από την παρατήρηση και σχεδίαση ψηφιδωτών παραστάσεων. Στη συνέχεια, συζητούν για τα έργα που είδαν, περιγράφουν τις μορφές, αναγνωρίζουν αντικείμενα, κάνουν συγκρίσεις ανάμεσα στο παρόν και το παρελθόν. Ανακαλύπτουν την

ιστορική διαδρομή του ψηφιδωτού, τα υλικά, τους ψηφοθέτες, τις τεχνικές κατασκευής και συντήρησης και δημιουργούν τα δικά τους ατομικά ή ομαδικά έργα.

Η δράση απευθύνεται σε παιδιά, έως 25 άτομα, κατόπιν συνεννόησης, , στο τηλέφωνο 27510 68 819 (Μ. Σκούρτης)

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας, Τ/ 27510 68 819

Αρχαία Κόρινθος

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

«Περιπτώσεις μελετών και εργασιών συντήρησης». Σε χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου θα τοποθετηθούν ανακοινώσεις τοίχου που αφορούν σε μελέτες και έργα συντήρησης που έχουν πραγματοποιηθεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας. Η περιοδική έκθεση θα παρουσιάζεται στο κοινό από τους συντηρητές της Εφορείας.

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας, Τ/ 27410 32 630

► ΜΟΥΣΕΙΑ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

7-13 Οκτωβρίου

«Συντήρηση Πολιτιστικής Κληρονομιάς: βάλε κι εσύ το λιθαράκι σου». Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας καλεί το κοινό σε μια εκδήλωση για την ευαισθητοποίηση και αφύπνιση για τη συντήρηση και διατήρηση των κινητών και ακίνητων μνημείων. Θα παρουσιαστούν περιπτώσεις παλαιότερων ακατάλληλων επεμβάσεων και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι συντηρητές για την αποκατάστασή τους. Θα συζητηθούν τρόποι και λύσεις για την προστασία των μνημείων από το κοινό, προς αποφυγή ανάλογων περιπτώσεων.

Για τις ώρες υλοποίησης των δράσεων επικοινωνήστε με το Τμήμα συντήρησης της ΕΦΑ Κορινθίας στο τηλ. 27410 32 630 εσωτ. 204.

Αρχαία Μεσσήνη

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

11 Οκτωβρίου, 10:30-13:30

«Παρουσίαση της συντήρησης και επανατοποθέτησης ψηφιδωτού Οικίας Θεάτρου Αρχαίας Μεσσήνης». Επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης που βρίσκεται δίπλα στον οικισμό Μαυρομμάτι Μεσσηνίας, παρακολούθηση των εργασιών επανατοποθέτησης του ψηφιδωτού δαπέδου της οικίας του θεάτρου που θα πραγματοποιείται εκείνο το διάστημα, καθώς και γενική ενημέρωση για το έργο της συντήρησης που έχει πραγματοποιηθεί στον εν λόγω χώρο.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 27210 83 485

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, Τ/ 27210 83 485

Καλαμάτα

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

7-10 Οκτωβρίου, 11:30-13:30

«Παρουσίαση του έργου της συντήρησης αρχαιοτήτων στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας». Επίσκεψη στα εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου

Μεσσηνίας, με προβολή οπτικοακουστικού υλικού από εργασίες συντήρησης τόσο εντός του εργαστηρίου όσο και κατά χώρα.

Οι επισκέψεις θα πραγματοποιηθούν σε ομάδες των 10 ατόμων. Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 27210 83 485

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, Τ/ 27210 83 485

Πάτρα

► ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

7 και 9 Οκτωβρίου, 09:00-11:30

«Γιατρεύοντας τα αρχαία αντικείμενα». Εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο οποίο οι μαθητές θα γνωρίσουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων μέσα από μία βιωματική - διδακτική δράση με κεντρικό θέμα τη συντήρηση κεραμικών αντικειμένων. Η δράση περιλαμβάνει αρχικά μια πρώτη γνωριμία των μαθητών με το αντικείμενο της συντήρησης, μέσα από παραδείγματα σχετικών εκθεμάτων του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών και με τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά παιχνίδια. Στη συνέχεια μεταβαίνουν στο Εργαστήριο Συντήρησης Κεραμικών του Μουσείου, όπου έρχονται σε άμεση επαφή με επιλεγμένα αρχαία όστρακα και αντίγραφα αρχαίων κεραμικών και καθοδηγούνται βήμα-βήμα στα στάδια της συντήρησης.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Ε' και ΣΤ' τάξεων του Δημοτικού. Διάρκεια προγράμματος: 2,5 ώρες. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 20 μαθητές. Απαραίτητες οι δηλώσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 2613 616 100 (10:00 -12:00, Ν. Ζαχαροπούλου).

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας, Τ/ 2613 616 100

Πετράλωνα Μεσσηνίας

► ΑΝΔΡΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ- ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

11 Οκτωβρίου, 11:00-13:00

«Παρουσίαση του έργου της συντήρησης του Ανδρομονάστηρου». Ξενάγηση στο αναστηλωμένο μοναστηριακό συγκρότημα του Ανδρομονάστηρου που βρίσκεται στον οικισμό Πετράλωνων Μεσσηνίας και σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων από την Αρχαία Μεσσήνη, με έμφαση στο έργο της συντήρησης των τοιχογραφιών και του μαρμαροθετήματος του Καθολικού της Ι. Μ. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, η οποία βρίσκεται εντός του συγκροτήματος, με παράλληλη προβολή οπτικοακουστικού υλικού από τα στάδια συντήρησης του εν λόγω μνημείου.

Για τις δράσεις είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 27210 22 534

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, Τ/ 27210 83 485

